

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3 Vtrum Anima Christi possit scire infinita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

non limitata, seu contracta, erit virtus eius se extendens ad omnes actus, vel effectus convenientes illi naturae, puta, si intelligeretur esse calor per se subsistens, vel in aliquo subiecto, quod reciperet ipsum formam totum eius posse, sequeretur quod haberet virtutem ad producendum omnes actus & effectus caloris. Si vero aliquid subiectum non reciperet calorem formam eius totum posse, sed cum aliqua contractione & limitatione, non haberet virtutem actiuam respectu omnium actuum, vel effectuum caloris. Cum autem Deus sit ipsum esse subsistens, manifestum est quod natura essendi convenit Deo infinite absque omni limitatione & contractione, unde eius virtus activa se extendit infinite ad totum ens, & ad omne id quod potest habere rationem entis. Illud ergo solum poterit excludi a divina potentia, quod repugnat rationi entis; & hoc non propter defectum divinae potentiae, sed quia ipsum non potest esse ens, unde non potest fieri. Repugnat autem rationi entis non ens simul & formam idem existens: unde quod aliquid simul sit, & non sit, a Deo fieri non potest, nec aliquid contradictionem includens, & de huiusmodi est materia esse in actu sine forma. Omne enim quod est actu, vel est ipse actus, vel est potentia participans actum: esse autem actu repugnat actioni materiae, quae secundum propriam rationem est ens in potentia. Relinquitur ergo quod non possit esse in actu, nisi in quantum participat actum: actus autem participans a materia nihil est aliud quam forma, unde idem est dictum, materiam esse in actu, & materiam habere formam. Dicere ergo quod materia sit in actu sine forma, est dicere contradictoria esse simul, unde a Deo fieri non potest.

Ad illud ergo quod in contrarium obijcitur, dicendum, quod accidens secundum suum esse dependet a subiecto, sicut a causa sustentante ipsum. Et quia Deus potest producere omnes actus secundum causas ab ipse causis secundis, potest conservare in esse accidens sine subiecto: sed materia formam suam esse actualem dependet a forma, in quantum forma est ipse actus eius, unde non est simile.

ARTICVLVS II.

Vtrum Deus possit facere idem corpus esse simul localiter in duobus locis.

AD SECUNDVM sic proceditur. Videtur, quod Deus possit facere vnum corpus simul esse localiter in duobus locis. Difficilius enim est quod haec substantia mutetur in illam substantiam, quam quod hoc accidens mutetur in illud accidens: sed in sacramento altaris ex hoc quod diuina virtute substantia panis remanentibus eius dimensionibus, secundum quas commensuratur loco, conuertitur in substantiam corporis Christi, sequitur quod idem corpus Christi sit non localiter secundum commensurationem propriam dimensionum, sed sacramentaliter in pluribus locis simul, ergo potest facere quod conuertatur dimensio huius corporis in dimensionem alterius corporis, & sic erit idem corpus localiter in duobus locis simul.

SED CONTRA. Omnia duo loca distinguuntur adinuicem secundum aliquam loci contrarietatem, quae sunt sursum & deorsum, ante & retro, dextram & sinistram: sed Deus non potest facere quod duo contraria sint simul, hoc enim implicat contradictionem, ergo Deus non potest facere quod idem corpus localiter sit simul in duobus locis.

RESPON. Dicendum, quod aliquod corpus esse localiter in aliquo loco, nihil est aliud quam corpus circumscribi, & comprehendi a loco secundum commensurationem propriam dimensionum: quod autem comprehenditur a loco aliquo, ita est in ipso loco, quod nihil eius est extra locum illum: unde ponere quod sit localiter in hoc loco, & tamen sit in alio loco, est ponere contradictoria esse simul, unde secundum praemissa hoc a Deo fieri non potest.

Ad illud ergo quod in contrarium obijcitur, dicendum, quod difficilius est hoc accidens mutari in illud accidens, quam hanc substantiam mutari in illam substantiam, tum quia duae substantiae conueniunt in subiecto materiali, quod est pars essentialis vtriusque substantiae, tum quia substantia habet indiuiduationem per seipsum. Accidens vero non est indiuiduabile per seipsum, sed per subiectum, unde non potest ei contineri quod hoc accidens conuertatur in hoc accidens: dato tamen quod haec dimensio conuertatur in illam dimensionem, non sequitur quod idem corpus esset in duobus locis simul, sed in vno tantum, quia sicut postquam substantia panis conuersa est in substantiam corporis Christi, iam non sunt ibi duae substantiae, sed vna tantum, ita etiam si haec dimensio huius corporis conuertatur in illam dimensionem alterius corporis, iam non erunt duae dimensiones, sed vna tantum, & sic non commensuraretur diuersis locis, sed vno tantum.

QVAE ST. I. O. II.

DEINDE quaesitum est de Deo, quantum ad humanam naturam assumptam.

Et circa hoc quaesita sunt tria.

Primo, Quantum ad animam, vtrum scilicet anima Christi sciat infinita.

Secundo, Quantum ad corpus, vtrum scilicet oculus Christi post mortem dicat equiuocum oculus, vel vniuocum.

Tertio, Quantum ad actum coniuncti, qui est comestio, vtrum scilicet post resurrectionem Christus vere comedit incorporando sibi cibum.

ARTICVLVS III.

Vtrum anima Christi possit scire infinite.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, quod anima Christi possit scire infinita. Nullum enim donum creatum, cum sit infinitum, potest eleuare creaturam ad id quod est proprium Dei, quia talis est infinitum: sed gratia vnionis est donum creatum: cognoscere autem infinita est proprium Dei, cuius sapientie non est numerus, ergo anima Christi per gratiam vnionis non potest eleuari ad cognoscendum infinita.

Prat. Dio. u. c. cele. hier. ponit tria sibi proportio nata, quae sunt substantia, virtus, & operatio: sed substantia anima Christi non potest esse infinita, ergo neque virtus eius, neque operatio potest esse infinita, ut infinita cognoscat.

SED CONTRA. Intellectus anime Christi non est minor quam voluntas eius: sed meritum Christi, quod est actus voluntatis anime eius, est infinitus, quia fuit sufficiens ad infinitorum peccatorum abolitionem, est enim propitiatio pro peccatis totius mundi, ut dicitur i. Ioan. 1. ergo & actus intellectus anime Christi potest esse infinitus, ut infinita cognoscat.

RESPON. Dicendum, quod hic est opus multiplici dicitur.

An. 23. & r. 7. q. 47. art. 3. & con. 3. q. 10. & 102

3. p. q. 10. pr. 3. o. Et opus. 3. c. p. ca. 5.